

Siverth K. Heilmann

8. maj 2019
FM 2019/45-1

Forslag til forespørgselsdebat om hvilke fordele og ulemper vil der være, såfremt man fremover vil stille krav om at udvalgte smykkesten, der er udvundet her i landet skal være forarbejdet inden eksport.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Jeg vil gerne takke forslagsstiller medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, for forespørgselsdebatten, og vil vi fra Atassut sige følgende.

Vi er meget enige med forslagsstilleren at vi altid bør bestræbe os efter at udvikle vores erhvervsmuligheder, på forskellige måder. Ja, vi har lavet en lovgivning for at kunne udnytte vores ikke-levende ressourcer, for at forbedre vores økonomi samt skabe arbejdspladser.

Siden oldtiden har vores forfædre benyttet sig af smykkesten og fedtsten, og har selv udformet disse til gavn for deres økonomi og som erhvervsgrundlag. Det plejer at undre mig hvordan vores forfædre har kunne haft så meget viden om hvor disse sten lå.

Det er ikke helt rigtigt - når forslagsstilleren siger at handel med smykkesten er helt nyt i Grønland. Men vi er fra Atassut enige med at vi først har kunne tilpasse mulighederne efter vi har lovgivet om det.

Vi har før sagt fra Atassut at vi bør give de selvstændige mulighed for at behandle og færdigbehandle smykkesten, så de færdige produkter kan sælges til udlandet.

Omkring midten af 1990-erne har vi fra Kommunen overtaget Tele's bygning der ellers skulle rives ned, fordi vi ville udvikle borgernes mulighed for at drive kunst og turisme. Der blev lagt mærke til det fra Departementerne, og det resulterede i at herboende kunstskele elever fik mulighed for at bruge det.

Nogle partier i Inatsisartut har kopieret vanen fra andre lande, med at kritisere. Alligevel er det vigtigt for Atassut at bruge gode erfaringer fra andre lande, og tage ved lære af det.

Vi vil fra Atassut sige at vi er enige med forslagsstilleren og åbne over for at man kunne bruge erfaringerne fra lovgivningen i Tansania som eksempel, undersøge de gode erfaringer, samt kigge nærmere på ulemperne, og tilpasse os.

Der vil altid komme forhindringer i opstartsfasen. Vil kan dog bane vejen for vores klienter hvis vi er vågne og tilpasser os. Hvis forslagsstillerens intention skulle lykkes, er vi ikke i tvivl fra Atassut at ved at benytte viden fra dem der har erfaring, om det så er et selskab eller selvstændige

erhvervsdrivende, vil det først lykkes hvis vi kræver at selskabet skal være bosat og have hjemme i Grønland.

Vi ser positivt på præmie uddeling til stensamlere. Men der er folk i nogle steder der er tilbagetrukket med at udlevere sten de har indsamlet. For man er begyndt at sige at det kun er de eksisterende selskaber der kun ville få økonomisk gevinst af det.

Det er hvad vi har at sige omkring forespørgselsdebatten, og vi har lige som forslagsstilleren forhåbning om et godt resultat og at vi nu kan tage det næste skridt i processen.